

In de propositie van de VNG: *'de winst van het sociaal domein'* roept de VNG het rijk op om de Bestaanszekerheid te herstellen:
*"We zorgen voor voldoende inkomen, een geschikte woning en een veilige leefomgeving. Vanuit deze basis is meedoen mogelijk.
 Samen met een mensgerichte benadering voorkomen we zo onnodig leed en oplopende kosten."*

Het rijk wordt specifiek gevraagd om met gemeenten vorm te geven aan deze integrale opdracht voor kwetsbare groepen en om de bredere opgaven voor opvang, integratie en huisvesting (van arbeidsmigranten, statushouders en andere doelgroepen in kwetsbare situaties) beter op elkaar af te stemmen.

Binnen de *Integrale Uitvoeringsagenda - van asiel tot en met integratie- (IUA)* wordt gekeken naar 3 hoofdpogingen: Opvang, Huisvesting en Integratie. Gemeenten bieden opvang en huisvesting aan meerdere doelgroepen. Bij alle vormen van opvang hoort een vorm van begeleiding. Opvang en huisvesting is vaak een fluide geheel. Door spoedzoekers samen met asielzoekers en vergunninghouders op te vangen in bijvoorbeeld een Regionale opvang locatie (ROL), kunnen gemeenten voorkomen dat er gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld de daklozenopvang. Vanuit een integrale blik op de drie opgaven, vormen de opgaven Opvang en Huisvesting een zeer belangrijke basis. Deze basis kan een succesfactor zijn voor integratie, indien dit op een juiste manier wordt gerealiseerd. Vanuit deze twee opgaven kan snel een stap worden gemaakt naar de verbinding met de maatschappij en naar de sociale- en fysieke infrastructures. Met de juiste ondersteuning doen deze groepen volwaardig mee in de samenleving. Het creëren van draagvlak in gemeenten geeft vrijwilligers- en welzijnsorganisaties een impuls om bijzondere doelgroepen echt integraal en duurzaam een plek te geven zodat zij stappen maken in de groei naar volwaardig burgerschap. Dit samen zorgt voor een breder draagvlak voor opvang én huisvesting.

Het doel is om binnen de *Integrale Uitvoeringsagenda* de volgende ambitie te verwezenlijken:
Een integrale benadering waarin we als één overheid optrekken met alle partners, waarin de samenhang wordt geborgd en die bijdraagt aan draagvlak in de samenleving voor zowel opvang van asielzoekers en huisvesting, integratie en acceptatie van vergunninghouders. Deze integrale benadering vraagt om een overkoepelende aanpak voor het brede vraagstuk van opvang, huisvesting en integratie.

Binnen de drie opgaven zijn thema's benoemd die aandacht vragen, maar ook financiële en beleidsmatige (regel)ruimte. Hiernaast staat aangegeven wat er per opgave nodig is om de eerder genoemde ambitie te kunnen verwezenlijken.

I Opvang

1

- Regioplantsing (in een bij voorkeur kleinschalige ROL) wordt gerealiseerd, zodat gemeenten vroegtijdig kunnen starten met integratie en participatie;
- Bij het realiseren van een regionale opvanglocatie en/of satelliet locatie moet de sociale infrastructuur betrokken worden in het financiële kader;
- De pilot Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV) wordt voortgezet;
- De provinciale regietafels (PRT's) leveren hun provinciale plannen op voor 3 type opvanglocaties en hebben een coördinerende rol t.a.v. opvang, huisvesting en integratie.

II Huisvesting

2

(Middel)lange termijn oplossingen vragen voor deze opgave besluitvorming en financiering op korte termijn.

- Er wordt ingezet op integraal beleid voor huisvesting aandachtsgroepen met een daarbij behorende integrale financiële paragraaf en een ambitie voor de (middel)lange termijn: ontschotten van beleid en financiën;¹
- Er komt een fundamenteel debat over de huidige verdeelsleutel t.a.v. de Taakstelling. Hierbij is een provinciale of regionale Taakstelling onderdeel van het gesprek.

¹ Dit wordt uitgewerkt door de "Interdepartementale werkgroep huisvesting aandachtsgroepen" die voor het zomerreces van 2021 een adviesrapportage presenteert aan o.a. de LRT. In de adviesrapportage wordt opgenomen wat de noodzaak en de ambitie is op de kwalitatieve en kwantitatieve, inclusief integrale, opgaven en investeringen rondom Huisvesting voor alle aandachtsgroepen.

III Integratie

3

1. Inburgering

a. Adaptief en flexibel stelsel

De Overheidspartners zijn gebaat bij een adaptief systeem, dat qua wet- en regelgeving aansluit op nieuwe inzichten en ervaringen uit de praktijk (practice-based-werken). In dat kader vragen gemeenten om in een vroeg stadium en tussendoor lessen te kunnen trekken, op basis van een doorlopende evaluatie van wet- en regelgeving en een eerste evaluatie 6 maanden na inwerkingtreding van de wet Inburgering. Uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van de nieuwe wet moeten gelijke tred houden met aanpassingen die voortvloeien uit de bevindingen van de doorlopende monitoring en evaluatie.

b. Gemeentelijke regie

Binnen het nieuwe stelsel worden gemeenten in staat gesteld om vroegtijdig de regie te kunnen pakken op het proces van inburgering en om de nieuwe wettelijke taken op inburgering in te kunnen bedden in het sociaal domein. Hiervoor is het van belang dat de wettelijke kaders dit ondersteunen en drempels worden weggenomen. Zaken als handhaving en inspanningen richten zich naast het aanleren van de taal, óók op het maatschappelijk doel om te komen tot vroegtijdige en duurzame participatie van de inburgeraars. Dualiteit en integraliteit vragen om het kunnen bieden van maatwerk.

c. Stabiliteit en duidelijkheid

Gemeenten willen uitgaan van een goede basis en willen zo snel mogelijk starten om inburgeraars goede begeleiding te kunnen bieden. Hiervoor is stabiliteit en duidelijkheid nodig van de wettelijke kaders én dat de inwerkingtreding van de nieuwe wet niet meer wordt uitgesteld.

2. AMV

a. De interdepartementale werkgroep AMV wordt voortgezet, onder de coördinatie van JenV;

b. Er komt een betere spreiding van AMV opvang over Nederland;

c. Gemeenten ontvangen financiering om, indien nodig, verlengde opvang te kunnen bieden voor AMV tot 21 jaar;

d. Gemeenten ontvangen financiering om (maatschappelijke) begeleiding voor ex-AMV na 18 jaar te bekostigen bij de overdracht naar gemeenten.

3. Staatloosheid

a. Het Wetsvoorstel over de vaststelling van staatloosheid wordt ingediend.¹

In gemeenten worden nieuwkomers gehuisvest waarvan de nationaliteit niet vastgesteld kan worden. Op dit moment stellen gemeenten hun eigen procedures hiervoor op. Uniforme Nationale wetgeving is daarom van groot belang.

4. Hervestiging

a. Hervestigers worden eerst kort opgevangen in een regionale COA locatie (ROL) en met voorrang gehuisvest in de aan die ROL gekoppelde gemeente of regio;

b. Hervestigers hebben in het land van eerste opvang een kort cultureel oriëntatieprogramma van het rijk aangeboden gekregen en moeten na aankomst in de ROL zo snel mogelijk voorbereid worden op inburgering onder regie van de gemeente;

c. Maatschappelijke begeleiding voor hervestigers blijkt intensiever en langduriger nodig. Extra financiering vanuit de middelen die het rijk van de EU ontvangt is daarom noodzakelijk.

¹ Met deze wet komt er een vaststellingsprocedure voor staatloosheid door een civiele rechter. Voorts strekt het tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap: er worden twee nieuwe optierechten toegevoegd, specifiek gericht op staatloos in Nederland geboren kinderen